

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 9.4.2008
COM(2008) 177 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Az EU mint világszintű partner a fejlesztésért
A millenniumi fejlesztési célok elérése felé vezető fejlődés felgyorsítása**

{SEC(2008) 431}

{SEC(2008) 432}

{SEC(2008) 433}

{SEC(2008) 434}

{SEC(2008) 435}

Tartalomjegyzék

1.	2008 – kiemelt fontosságú év a fejlesztés szempontjából.....	4
2.	2007-ben 46 milliárd euró segély Európától – betartjuk-e az ígéreteinket?	6
3.	A hatékonyabb segélyezés érdekében gyökeresebb változtatásokra van szükség	8
4.	A politikák fejlesztési célú koherenciájának központja	10
5.	A kereskedelmet támogató segély a millenniumi fejlesztési célok szolgálatában.....	12
6.	Összefoglalás – új lendületre van szükség	13

Összefoglalás

A tagállamok és az Európai Bizottság 2005 óta közös jövőképpel rendelkeznek a fejlesztésről, amelyet tükröz az „európai konszenzus a fejlesztési politikáról”. Az Unió által felvázolt elvek és célkitűzések keretét biztosítanak a fejlesztési segélyre irányuló erőfeszítésekhez, amelyek célja alapvetően a fejlődő országok támogatása a szegénység visszaszorítását célzó stratégiáikban, különösen a fiú- és leánygyermek alapfokú oktatáshoz történő hozzáféréseinek elősegítésével, a legszegényebb országok egészségügyi ellátórendszerének megerősítésével, a hátrányos helyzetű népességcsoportok ivóvízhez jutásának biztosításával, továbbá a képességerősítő programok, valamint a demokráciával és felelősségteljes kormányzással kapcsolatos kezdeményezések támogatásával.

A fejlesztésfinanszírozásról szóló, 2002-ben megrendezett monterrey-i konferencia, a millenniumi fejlesztési célok elérése terén elért előrehaladás megvizsgálása és az európai konszenzus 2005-ös elfogadása során az Unió számos kötelezettséget vállalt a segélyek mennyiségére, hatékonyságára, valamint a fejlesztési politikák koherenciájára és a kereskedelmet támogató segítségnyújtásra vonatkozóan. A Bizottság végzi az Unión belül e kötelezettségvállalások nyomán követését, és a közlemény – a kísérő munkadokumentumokkal együtt – e kötelezettségnek tesz eleget.

A cél az, hogy hozzájáruljunk a közös európai álláspont kialakításához, különös tekintettel az accrai és dohai találkozókra¹ és az ENSZ 2008 szeptemberi magas szintű eseményére, valamint hogy ezáltal megerősítsük az Unió kiemelt szerepét a nemzetközi szinten és a millenniumi fejlesztési célok elérése érdekében végzett mozgósítását.

Ami a pénzügyi segítséget illeti, ugyan az unió továbbra is a legfőbb donor és a fejlődő országok legjelentősebb partnere az egy európai polgárra jutó évi 93 eurós segélyezési erőfeszítéssel, a pénzügyi segítségnyújtás mértéke 2007-ben csökkent.

A tagállamokat felkérték, hogy erősítsék meg 2010-re és 2015-re vonatkozó politikai kötelezettségvállalásaikat és pénzügyi célkitűzéseiket. Meg kell valósítaniuk például a segélyek kiszámíthatóságára irányuló kötelezettségvállalásaikat a pénzügyi folyamataikra vonatkozó megbízható többéves előrejelzés elkészítése révén.

Ami a kereskedelmet támogató segítségnyújtást illeti, a tagállamoknak a jelenlegi szinten kell tartaniuk az erőfeszítéseiket, és együttesen fokozniuk kell a technikai segítségnyújtást oly módon, hogy elérjék a 2010-re kitűzött célt.

Végezetül felkérték a tagállamokat arra is, hogy elmélyültebben keressenek innovatív forrásokat az éghajlatváltozás hatásaira adott megfelelő válaszleptések finanszírozására.

A segélyezés hatékonysága terén – mivel az Unió elismeri, hogy a fejlesztés legalább annyira függ a segély mennyiségétől, mint a minőségétől – sikerült előrelépéseket elérni, mégpedig a politikai és technikai keretrendszer 2007-es elfogadásával (pl. a munkamegosztásra vonatkozó magatartási kódex, a bizottsági/tagállami társfinanszírozás, a kifizetések kiszámíthatósága). Ugyanakkor e kezdeményezések túl visszafogottak voltak az ahhoz, hogy általuk valódi változást lehessen elérni.

---

¹ A segélyezés hatékonyságával foglalkozó harmadik magas szintű fórum, Accra, 2008. szeptember 2-4. A fejlesztésfinanszírozásról szóló nemzetközi nyomon követési konferencia, 2008. november 29 – december 2.

A Bizottság most ezen elvek gyakorlati megvalósítását célzó, tevékeny, az általa javasolt kézzelfogható javaslatokra alapozó munkára ösztönöz. Az Uniónak Accrában nagyratörő javaslatot kell elfogadnia annak érdekében, hogy elősegítse a munka tényleges megosztását, a költségvetési segély emelését és a fejlesztés átfogóbb, a nemek egyenjogúságát támogató és a civil szervezeteket és a helyi közösségeket bevonó megközelítését Európában csakúgy, mint a fejlődő országokban. Fokozni kell a jövőben a hatékonyság érdekében már folyamatban lévő, a kereskedelem segítése terén az európai segélyek egymást kiegészítő jellegét és minőségét célzó erőfeszítéseket is. A Bizottság kéri a tagállamokat, hogy próbálják minél alaposabban előrejelezni a kereskedelemösztönző támogatásokat, mégpedig az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országaira vonatkozóan, valamint arra, hogy hozzá csatlakozva az év végéig állítsák össze az „európai kereskedelemösztönző csomagokat”, és állítsák fel a gazdasági partnerségi megállapodásokat és – amennyiben azt az érintett AKCS-régiók kívánják – a regionális integráció folyamatát támogató regionális alapokat.

Ami a szakpolitikák koherenciáját illeti, az Unió élen jár, és különösen az foglalkoztatja, hogy az európai szakpolitikák milyen hatást gyakorolnak a fejlődő országokra és a millenniumi fejlesztési célok elérésére a tizenkettő legjelentősebb területen (például a kereskedelem, a mezőgazdaság, a halászat, a környezetvédelem és a biztonság terén). A fejlesztés szempontjából három, erőteljes potenciállal rendelkező területről (az éghajlattal és energiával, a migrációval és a kutatással foglalkozó szakpolitikákról) folynak elemzések, és az Unió fejlesztési célkitűzéseivel való együttműködés fokozását célzó, kézzelfogható javaslatokat fogalmaznak meg.

A 2008-as évnek fordulópontnak kell lennie az Unió fejlesztést szolgáló fellépései terén. Az Unió valódi változást tud elérni, és meg is kell, hogy tegye ezt, hogy egyértelmű politikai jelzést adjon ezzel és így megfeleljen a partnerországok elvárásainak.

Az Európai Tanács júniusi ülésén a tagállamokat nagyratörő politikai állásfoglalás elfogadására kérik fel.

Európának minden eddiginél inkább mozgósítania és egyesítenie kell az erőit annak érdekében, hogy a fejlődő országokban élő egész népcsoportok életkörülményeit gyökeresen javíthassa.

1. 2008 – KIEMELT FONTOSSÁGÚ ÉV A FEJLESZTÉS SZEMPONTJÁBÓL

2008 kiemelt fontosságú év a fejlesztés szempontjából. Több magas szintű esemény emeli a millenniumi fejlesztési célokat politikai prioritássá. Az accrai konferencia² megvizsgálja majd a segélyezés hatékonyságáról szóló, 2005-ben elfogadott párizsi nyilatkozat megvalósítását. A dohai csúcstalálkozó³ nyomán követi a 2002. évi monterreyi fejlesztésfinanszírozási konferencián vállalt kötelezettségek megvalósításának előrehaladását. Az ENSZ szeptember 25-i magas szintű eseménye majd meg kell, hogy erősítse a nemzetközi közösségnek a célkitűzések 2015-ig történő elérésére irányuló eltökéltségét.

A 2008-as év kiemelt fontosságú év lesz Európa szavahihetősége tekintetében is. A segélyek összegével kapcsolatban 2005-ben történelmi jelentőségű kötelezettségvállalásokra került sor,

---

² A segélyezés hatékonyságával foglalkozó harmadik magas szintű fórum, Accra, 2008. szeptember 2-4.

³ A fejlesztésfinanszírozásról szóló nemzetközi nyomon követési konferencia, 2008. november 29 – december 2.

és ezeket be kell tartani. Ez személyes felelősség kérdése és – a szegénység elleni küzdelmével összefüggésben – az Unió közös felelőssége is

A millenniumi fejlesztési célokra és a szegénységnek a fenntartható fejlődéssel összefüggésben történő felszámolására összpontosító, a fejlesztési politikáról létrejött európai konszenzus 2005-ös elfogadása⁴ óta az Unió fontos kezdeményezéseket tett a fejlesztés ügyének előmozdítására. Az Európai Tanács 2007 decemberében⁵ felkérte a Bizottságot, hogy készítsen jelentést arról, hogyan járul hozzá az Unió a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez. E felkérésre válaszul készült e közlemény és a kísérő munkadokumentumok: a jelenlegi helyzetet elemzik és megállapítják, milyen változtatások szükségesek a millenniumi fejlesztési célok elérése felé vezető fejlődés felgyorsításához.

A nemzetközi közösség különböző intézkedések meghozatalára vállalt kötelezettséget: a fejlett országok az általuk adott segélyek összegének emelésére és a hatékonyságuk fokozására; a fejlődő országok pedig arra, hogy a millenniumi fejlesztési célokat szem előtt tartó szakpolitikákat valósítsanak meg, és hatékonyabban összehangolják a kívülről érkező segítséget. Ugyan a partnerországok központi szerepet játszanak, a millenniumi fejlesztési célok megvalósulásának esélyei nagyrészt a segélyek összegétől, továbbá a segélyezés – hasonlóképpen fontos szerepet játszó – hatékonyságától függenek.

Egyes országokban és régiókban jelentős előrelépést értek el, de a szegénység felére visszaszorítása a világban még korántsem valósult meg. Továbbra is évente 11 millió gyermek hal meg gyógyítható betegségekből, többségük az 5 éves életkor betöltése előtt. Még az emberek negyede nem jut ivóvízhez. Még 114 millió gyermek nem részesül alapfokú iskolázásban. Jelenleg 584 millió nő írástudatlan. Afrikának a Szaharától délre fekvő részén nagyon nagy a lemaradás. Másutt, de különösen Dél-Ázsiában számos csoport van, amely nem részesül a növekedésből fakadó előnyökből.

Új kezdeményezések láttak napvilágot, például az ENSZ főtitkárának a millenniumi fejlesztési célok afrikai megvalósulásával összefüggő kezdeményezése⁶ vagy a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos cselekvési felhívás⁷. A millenniumi fejlesztési célokra irányuló, a lisszaboni csúcstalálkozón⁸ elfogadott európai uniós–afrikai partnerség szintén új keretet biztosít a párbeszéd és a cselekvés számára.

Az Unió vezető szerepet játszott és játszik továbbra is, nemcsak azért, mert a megígért segélynövelés 90%-a az európai országokból érkezik majd, hanem mert az Unió elindította a kétoldalú és közösségi segélyei rendszerének mélyreható reformját. Az Unió elhatározta, hogy a segélyeken túlmenően biztosítja a fejlesztéssel kapcsolatos szakpolitikái koherenciáját is. A legkülönbözőbb területeket – így például a kereskedelmet, a biztonságot, a migrációt vagy a környezetvédelmet – érintő európai szakpolitikákat ezentúl megvizsgálják abból a szempontból, hogy milyen hatást gyakorolnak a fejlesztésre, vagy milyen lehetőségeket nyújtanak arra, hogy kedvezően hozzájáruljanak a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez.

A millenniumi fejlesztési célok eléréséhez hosszú távú, kitartó erőfeszítésekre van szükség. Az Unió az accrai és dohai konferenciákon igen nagy ambíciókról kell, hogy tanúságot

---

⁴ HL L 46., 2006.2.24., 1. o.

⁵ Európai Tanács, 2007. december 14., a következtetések 77. pontja

⁶ Magas szintű irányítócsoporthoz.

⁷ 2007 júliusában indult.

⁸ 2007. december.

tegyen. A G8-ak csúcstalálkozásán és az ENSZ szeptemberi magas szintű eseményén el kell nyernie a nemzetközi közösség támogatását is. Egyszerre lesz ez a nemzetközi közösség és az Unió szavahihetőségének próbára tétele, valamint a még 2015-ig előttünk álló út felmérése.

Az egész világot érintő új kihívások, különösen az éghajlatváltozás további nagy fenyegetést jelentenek a fenntartható fejlődésre. Az európai közvéleményben egyre inkább tudatosul, hogy a felgyorsult globalizáció közegében az Unió csak akkor tudja elérni saját belső célkitűzéseit, ha egységes és koherens módon lép fel a nemzetközi szinten.

A szükséges eszközök és a politikai keret egyaránt Európa rendelkezésére áll. A szavakat immár sürgősen tettekre kell váltani.

A 2008-as év fordulópont kell, hogy legyen az Unió fejlesztést szolgáló fellépései terén. Európának minden eddiginél inkább egyesítenie kell erőit, hogy a millenniumi fejlesztési célok elérésének esélyeit kiugró mértékben javítsa, akár a segélyek összegéről, a segélyezés hatékonyságáról vagy a fejlesztést célzó szakpolitikák koherenciájáról legyen is szó. A kézzelfogható cselekvésekkel Európának kell életre hívnia azt lendületet, amely aztán maga után vonja majd a nemzetközi erőfeszítéseket is.

2. 2007-BEN 46 MILLIÁRD EURÓ SEGÉLY EURÓPÁTÓL – BETARTJUK-E AZ ÍGÉRETEINKET?

Az Európától érkező segély új lendületet kell, hogy kapjon

Immár a második egymást követő évben csökken a nemzetközi közösség által adott fejlesztési segély összege. A millenniumi fejlesztési célok érdekében történt erőteljes politikai mozgósítás ellenére az adományozók nyilvánvalóan nehezen tudják teljesíteni a kötelezettségvállalásaikat.

Most először fordul elő, hogy az Unió is csatlakozik ehhez a kedvezőtlen tendenciához. Ugyan tény, hogy egyes tagállamok meg tudták ismételni vagy akár meg is haladták a 2006-os jó teljesítményüket, összességében a tendencia mégis a csökkenés irányába mutat. Az európai segélyezési erőfeszítés euróban és a bruttó nemzeti jövedelem százalékában kifejezve 2007-ben 0,38% volt a 2006-os 0,41%-kal szemben. Mindennek ellenére Európa továbbra is a világ legfőbb donora és a segélyek növekedésének fő mozgatórugója marad.

Európa a fő hajtóerő szerepét kívánja játszani, és erre szükség is van ahhoz, hogy a nemzetközi közösséget ismét mozgósítsa, nevezetesen a decemberi dohai konferencia alkalmával. Ehhez az kell, hogy Európa ismételten megerősítse abbéli szándékát, hogy 2010-re a 0,56%-os közös célt elérje, 2015-re pedig a 0,7%-ot. Nem újabb ígéretekre van szükségünk, hanem a kötelezettségvállalások kézzelfogható eredményekre váltására. Ily módon az Unió meg tudja erősíteni a segélyezés iránti kötelezettségvállalásait, és meg tudja határozni a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez vezető konkrét szakaszokat és cselekvéseket az oktatás, az egészségügy, a környezetvédelem, a vízellátás, a mezőgazdaság, a növekedés és az infrastruktúra területén. Ehhez az kell, hogy a tagállamok mindegyikében újult erőre kapjon a politikai akarat és tudatosuljon az, hogy a fejlesztés ma a legjobb válasz, amelyet a globalizáció kihívásaira hosszú távon adhatunk, a migráció, a biztonság, a pénzügyi és adórendszerek, a Föld természeti erőforrásainak védelme, az élelmezésbiztonság és a nemzetközi stabilitás terén egyaránt.

Komolyan kell venni a segélyezés kiszámíthatóságát

A politikai ígérteknek megfelelően sürgősen biztosítani kell a partnerországok számára a kiszámíthatóságot, amelyre szükségük van ahhoz, hogy stratégiáikat, prioritásaikat és cselekvéseiket meg tudják tervezni. Kevésbé ingatag és kiszámíthatóbb segélyekre van szükség a makrogazdasági stabilitás érdekében is. A segélyek kiszámíthatósága több szinten mérhető, ezek: a segélyek áramlása; a többéves programok; és a kifizetések.

A Bizottság e szintek mindegyikre vonatkozóan ajánlásokat fogalmazott meg:

- A segélyek áramlásának kiszámíthatóságával összefüggésben a Bizottság hangsúlyozza, hogy égető szükség van nagyratörő, de megvalósítható többéves menetrendekre, amelyek segítségével tagállamonként követni lehet, hogyan növelik fokozatosan a segélyezési költségvetésüket 2010-ig és 2015-ig. A 2007-es eredményeket ebben az összefüggésben kell majd értékelni.
- A segélyek tervezésével összefüggésben növekszik azon tagállamok száma, amelyek a segélyek tervezéséről stratégiai dokumentumot fogadnak el, amelyből a partnerország láthatja a forrásokra vonatkozó középtávú előrejelzéseket. Mindez kedvező fejlemény. Ugyanakkor azonban az ilyen stratégiai dokumentumok közös elkészítése iránti szándék csak elvétve valósult meg. Közös elemzés készült ugyan több országban is, de tényleges közös stratégia csak Dél-Afrikában, Sierra Leonében és Szomáliában született; Ghánában és Maliban még folynak a munkálatok. Jelenleg összesen 13 tagállam vesz részt közös tervezésre irányuló kísérletben. Az országokénti stratégiai dokumentumok 2009-es és 2011-es féldős felülvizsgálata újabb lehetőségeket kínál majd erre.
- A kifizetések kiszámíthatósága az accrai konferencia napirendjén és Ban Ki-Moon kezdeményezésében is szerepel. Ennek fényében, valamint a Tanács és a tagállamok kérésére tett a Bizottság javaslatot olyan, a millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos szerződésre, amelyik lehetővé teszi, hogy a legjobban teljesítő országok számára hat éves időtartamra szólóan juttassanak éves költségvetési segélyminimumot. A tagállamok erre vonatkozóan kötelezettségvállalásokat⁹ tettek. A millenniumi fejlesztési célokkal kapcsolatos szerződésre irányuló javaslat az egyetlen, amely az ilyen irányú döntéseket figyelembe veszi.

Az erőfeszítések igazságos elosztására van szükség

A terhek nemzetközi szintű megosztása komoly tárgyalás tárgyát kell, hogy képezze az Unió és partnerei között. Európa továbbra is messze a világ legbőkezűbb donora, figyelembe véve különösen a G-8 tagállamai által Gleneaglesben vállalt kötelezettségeket, így előfordulhat, hogy a 2007 és 2010 közötti időszakra eső segélynövekedés 90%-a őt terhelné. Az Uniónak minden befolyását latba kell vetnie, hogy meggyőzze hagyományos partnereit, a nagyobb szerepvállalásra felkért Egyesült Államokat és Japánt, valamint a feltörekvő államokat (Kínát, Indiát, Dél-Koreát, Brazíliát), hogy a fejlesztés érdekében tett erőfeszítések igazságos megosztása jegyében vállalják fel az őket illető részt.

---

⁹ A GAERC 2005. május 24-i következtetései és az európai konszenzus 27. pontja.

Szembesülni kell az éghajlatváltozás nagy kihívásával

A világ abba az ijesztően visszás helyzetbe került, hogy az éghajlatváltozás pusztító hatásai leginkább épp a legszegényebb országokat sújtják, amelyek a legvédtelenebbek és nem is felelősek annak következményeiért. Az éghajlat nem ismer határokat, földrészeket és Észak és Dél közötti különbségtételt¹⁰. A nemzetközi közösséget külön felelősség terheli azért, hogy segítse ezeket az országokat az éghajlatváltozáshoz alkalmazkodni, és elindulni egy olyan típusú fejlődés útján, amely kevesebb üvegházhatást okozó gáz kibocsátásával jár – ahogy ezt az éghajlatváltozásról szóló, 2009-ben esedékes globális egyezményre irányuló tárgyalások elindítására Balin kötött megállapodás is tükrözi.

Az Unió is egyebek között e célt tűzte ki önmaga elé, amikor elfogadta a Bizottságnak az éghajlatváltozással szemben világszintű szövetség kiépítésére irányuló javaslatát, valamint amikor Latin-Amerikával és Ázsiával kétoldalú és regionális kezdeményezéseket indított el. Cselekednünk kell, méghozzá szervezett módon. A Bizottság ezzel összefüggésben üdvözli a svéd kormány által létrehozott, az éghajlatváltozással foglalkozó nemzetközi bizottságot, amely tanulásaiból részesülhetünk majd az EU keretein belül is.

A Bizottságnak meggyőződése, hogy a partnerországokban az éghajlatváltozással kapcsolatos szakpolitikák finanszírozását pusztán a hivatalos fejlesztési segélyekből nem lehet megvalósítani, és a Világbankkal konzultálva tanulmányozza a világszintű kölcsönről szóló elgondolást, amelyhez felhasználhatnák a széndioxid-kibocsátás leendő piacával kapcsolatos, a kibocsátási jogok árverésen történő értékesítéséből származó forrásokat. Nagy a tét. A válasz csakis kollektív lehet.

A Bizottság itt ismételten leszögezi, mekkora jelentőséget tulajdonít annak, hogy az éghajlatváltozás kérdését integrálják az együttműködési stratégiákba, mint ahogy annak is, hogy az európai konszenzus a fejlesztési politikáról és az európai konszenzus a humanitárius segítségnyújtásról¹¹ kötelezettségvállalásainak megfelelően koordinálják az Unió segítségnyújtási eszközeit a katasztrófák veszélyeinek csökkentése érdekében.

A tagállamokat felkérték, hogy erősítsék meg 2010-re és 2015-re vonatkozó politikai kötelezettségvállalásaikat és pénzügyi célkitűzéseiket. A tagállamokat felkérték arra is, hogy teljesítsék a segélyek kiszámíthatóságára vonatkozó kötelezettségvállalásaikat a Bizottság által javasolt három szinten, egyebek között a hivatalos fejlesztési segélyek növekedését leíró többéves előrejelzés elkészítése révén. Felkérték a tagállamokat arra is, hogy elmélyültebben keressenek innovatív forrásokat az éghajlatváltozás hatásaira adott megfelelő válaszlépések finanszírozására.

3. A HATÉKONYABB SEGÉLYEZÉS ÉRDEKÉBEN GYÖKERESEBB VÁLTOZTATÁSOKRA VAN SZÜKSÉG

A források összegének emeléséhez sürgősen társítani kell a hatékonyabb felhasználásukhoz szükséges mechanizmusokat. Amennyiben az Afrikának nyújtott támogatás megkétszereződése a projektek számának megkétszereződését vonná maga után, a helyzet

¹⁰ Lásd különösen a PNUD 2007–2008-as jelentését: „Az éghajlatváltozás elleni küzdelem: emberi szolidaritás a megosztott világban”.

¹¹ HL C 25., 2008.1.30., 1. o.

kezelhetetlenné válna. Tanzánia évente 2400 jelentést készít a donorok számára. Maliban – csak a vidékfejlesztés ágazatában – több mint 26 donor tevékenykedik.

A segélyezés nemzetközi felépítménye szüntelenül csak összetettebbé és összetettebbé válik az újabb hierarchikus szintek – így például a világszintű alapok és programok – kialakulása és a köz- és magánszférából érkező új szereplők révén, akik gyakran a megállapított szabályrendszerektől és a már létező mechanizmusoktól és együttműködéstől eltérően, azokon kívül járnak el.

Mindez mellett szól, hogy a segélyeket jobban össze kell hangolni és erőteljesen a partnerországokra kell igazítani. Itt nem pusztán eljárásokról, hanem minőségi ugrásról: a segélyezési kultúra tényleges megváltoztatásáról van szó.

Az Uniót, amely döntő szerepet játszott 2005-ben a párizsi nyilatkozat elfogadásakor, majd az ENSZ csúcstalálkozóján, most különleges felelősség terheli. Továbbra is a fő hajtóerő szerepét kell játszania a világszintű folyamatban. Három év elteltével azonban – néhány nagyon is valós siker dacára – még mindig nem sikerült elérni a "kritikus tömeget"; nem minden szereplő vette még át az új eszközöket.

Az accrai esemény meghatározó fontosságú lesz. Célunk kettős lesz. Fel kell mérnünk az elért eredményeket, a felmerült nehézségeket és azok okait, de a sikereket és a kedvező kimenetelű kezdeményezéseket is. Mindezt mind a párizsi nyilatkozatban rögzített mutatók, mind az Unió többetként vállalt kötelezettségei fényében tesszük. De Accra több egyszerű mérlegnél. A miniszteri nyilatkozatnak („Accra cselekvési program”) nagyratörőnek és jövőbe látónak kell lennie.

Az általános elképzelések és politikai kötelezettségvállalások helyett eljött a kézzelfogható eredmények ideje. Ehhez négy problémára kell merész megoldással felelni:

- A munkamegosztásnak ténylegesen meg kell valósulnia. A 2007 májusában elfogadott magatartási kódexet, amelynek alkalmazása még gyermekcipőben jár, sokkal tevékenyebben érvényesíteni kell, ami azt jelenti, hogy minden érintett szereplőnek magáévá kell tennie, beleértve a helyszínen dolgozó uniós szereplőket is. A Bizottság országonként konkrét javaslatokat tesz majd.
- A donoroknak az országok rendszerét kell használniuk, ahogyan a Bizottság is tette, amikor az általános és ágazati költségvetési segély arányát megnövelte¹².
- Az eredményeken alapuló irányítás megköveteli azt, hogy újra átgondoljuk, feltételrendszereink hogyan épülnek fel és hogyan alkalmazzák őket.
- A kiszámíthatóságot az áramlás, az tervezés és a kifizetések szintjén is biztosítani kell.

Ezen intézkedéseken túlmenően:

- A segélyezés hatékonysága javításának és a helyszíni donorok tevékenységéről és eredményeiről szóló átlátható tájékoztatásnak egyik eszköze a Bizottság által 2005 óta összeállított atlaszok sora. A Bizottság 2008-ban új segélyezési atlaszt, a bizonytalan

---

¹² 44%-kal az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országai esetén, a EFA-támogatások keretében.

helyzetek atlaszát és több regionális atlaszt mutat be. A tematikus vagy regionális atlaszokat rendszeres időközönként (például hat hónaponként) fogják elkészíteni, hogy a munkamegosztásról szóló uniós szintű viták és döntések alapjául szolgálhassanak.

- A társfinanszírozás gyakorlatát még tovább kell terjeszteni. A közösségi társfinanszírozás kevésbé volt sikeres, mint a kétoldalú társfinanszírozás, de alighanem újult érdeklődés fogja övezni a jogszabályi keret módosítása nyomán. E területen ismeretesekek a nehézségek, ám a megoldások is. Késedelem nélkül alkalmazni kell hát őket.

Az Unió immár 12 tagállammal erősödött, amelyek nem vettek részt teljes mértékben a párizsi nyilatkozat előkészítésében, és – saját, az átmenetre és a költségvetési támogatásokra vonatkozó tapasztalataik révén – közreműködésük alapvetően fontos lehet¹³. Hozzásegíthetnek ahhoz, hogy az Unió Accrában valódi változást tudjon elérni.

A civil társadalmi szervezetek hiányoztak a párizsi nyilatkozatból. A civil társadalmi szervezetek erőssége az általuk betöltött szerepek sokfélesége. A civil társadalom a fejlesztés teljes értékű szereplője. Célszerű a folyamatba bevonni, és támogatni a segélyezés hatékonyságára vonatkozó saját elveinek meghatározását célzó erőfeszítéseit.

Ugyanez érvényes a helyi közösségekre is, amelyek egyre inkább hangot adnak vágyuknak, hogy a fejlesztés érdekelt feleivé, szereplőivé váljanak. A fejlesztési politikának új dimenziója ez is, amelyet még föl kell fedoznünk. Ebben az európai régiófejlesztési politikában a regionális és területi dimenzió megerősítése terén szerzett tapasztalat párhuzamul szolgálhat a fejlődő országok számára.

A Bizottság úgy véli, hogy a segélyezés hatékonyságának napirendje magában kell hogy foglalja a konfliktusok és a sebezhetőség megelőzésének kérdését is.

A férfiak és nők egyenjogúságának mint alapvető emberi jognak, de úgy is mint a millenniumi fejlesztési célokat szolgáló stratégiának szintén ott a helye a hatékonysági napirenden.

A Tanácsot felkérjük, hogy nagyratörő uniós álláspontot képviseljen Accrában annak érdekében, hogy elősegítse a munka tényleges megosztását, a költségvetési segélyek emelését és a fejlesztés átfogóbb, a nemek egyenjogúságát támogató és a civil társadalmi szervezeteket és a helyi közösségeket bevonó megközelítését. Az Unió valódi változást tud elérni, és meg is kell, hogy tegye ezt, hogy ezáltal egyértelmű politikai jelzést adjon és megfeleljen a partnerországok elvárásaira.

4. A POLITIKÁK FEJLESZTÉSI CÉLÚ KOHERENCIÁJÁNAK KÖZPONTJA

A segély nélkülözhetetlen, de nem elégséges. A politikák koherenciájának az Unió által elfogadott elve a hatékonyságot célzó és morális elv. Az Európa által a szegénység ellen a legkiszolgáltatottabb népcsoportok érdekében vívott küzdelmet nem aknázhatják alá a többi európai szakpolitika hatásai. Az európai szakpolitikák minden egyes döntésekor figyelembe kell venni a millenniumi fejlesztési célok elérésére gyakorolt hatásukat.

¹³ A 2005-ös európai konszenzust mindannyian aláírták, a párizsi nyilatkozatot pedig négyen.

Az Unió kötelezettséget vállalt amellett, hogy megerősíti a koherenciát azon a tizenkét területen, amelyek jó eséllyel jelentősen kihatnak a millenniumi fejlesztési célok elérésére. Egyszerre van itt szó a hatáselemzések révén történő megelőzésről, a megfelelő reformokkal való javításról (ahogy erre a mezőgazdasági és halászati szakpolitikák esetén már sok került), és az együttműködési lehetőségek felkutatásáról, amelyek révén a legszegényebb országok számára lehetővé válik, hogy élni tudjanak az európai szakpolitikák kínálta lehetőségekkel¹⁴.

A koherencia elvének efféle megközelítése lehetővé teszi az unió számára, hogy megsokszorozza a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez nyújtott hozzájárulását.

Az Unió fokozza majd a millenniumi fejlesztési célokkal való koherencia elérésére irányuló erőfeszítéseit a 2005-ben kijelölt minden területen. Ezenkívül a Bizottság megvizsgálta, milyen mozgástérre lehetne szert tenni a következő három konkrét területen:

- *a megújuló energiaforrásokkal, különösen a bioüzemanyagokkal kapcsolatos szakpolitikák* az éghajlatváltozással és energiával kapcsolatos politikák keretében. Az Uniónak segítenie kell a fejlődő országokat abban, hogy a szegénység elleni küzdelem érdekében élni tudjanak a bioüzemanyagok piaca kínálta lehetőségekkel, ugyanakkor továbbra is körültekintően figyelemmel kell kísérni e szakpolitikának az élelmezésbiztonságra, a földhöz való hozzáférésre és a környezetre gyakorolt hatását. Ezzel együtt jár a fejlesztés dimenzióját teljes mértékben integráló rendszeres nyomon követés, a fenntarthatóság kritériumainak betartása, a bioüzemanyagok – különösen a legszegényebb országokkal történő – kereskedelmének elősegítése, a technológiákra irányuló kutatások és a technológiák átadása.
- *a migrációval kapcsolatos szakpolitikák és az agyelszívás problémája* különösen fontos kérdés az egészségügy, az oktatás, a kutatás és az innováció ágazatában. A Bizottság az exportálás témájában tartott képzésekre, a hazájukba visszatérő munkavállalók jogainak – különösen szociális jogainak – javítására, valamint a foglalkoztatásról szóló, tagállamok és a fejlődő országok közötti megállapodásokra tett javaslatot, amelyek révén úgy válik lehetővé a munkáltatás, hogy közben biztosított a sérülékeny ágazatok védelme. Végezetül meg kellene vizsgálni a különböző állampolgársági státuszok lehetőségeit, hogy erősíteni lehessen a migránsok és hazájuk közötti kapcsolatot;
- *a kutatással kapcsolatos szakpolitikák* A Bizottság a Tanácsnak a fejlődést szolgáló kutatásra vonatkozó közös javaslatot fog előterjeszteni annak érdekében, hogy jobban össze lehessen hangolni a szóban forgó területen tett európai erőfeszítéseket. Az említett stratégia első lépéseként a Bizottság kötelezettséget vállal arra, hogy ösztönözni fogja a szegény országok kutatóközpontjainak erőteljesebb részvételét a hetedik kutatási keretprogramban, valamint fokozza a kutatási tevékenységet a millenniumi fejlesztési célok eléréséhez különösen hasznos területeken (különösen a mezőgazdasági kutatás, az egészségügy – beleértve a szegénységgel kapcsolatos és elhanyagolt állapotban lévő betegségeket –, az állami egészségügyi ellátórendszerek, a reprodukciós egészség, a migráció, a megújuló energiaforrások, a vízellátás és a fenntartható fejlődés területén). E kezdeményezéseket célzott segélyezési intézkedéseknek kell kísérniük, hogy a kutatási kapacitásokat ott erősítsék meg, ahol az szükségesnek bizonyul.

---

¹⁴ Az EU jelentése a politikák fejlesztési célú koherenciájáról, 2007.9.20. – COM(2007) 545 és SEC(2007)1202

A millenniumi fejlesztési célok elérését és a segélyezés hatékonyságát célzó nemzetközi menetrend keretében a Tanácsot felkérték a szakpolitikák fejlesztési célú koherenciájának elősegítésére. A Tanácsot felkérték arra is, hogy nyilatkozzék a bioüzemanyagokban, a migrációban és a kutatásban rejlő fejlesztési potenciál kiaknázását célzó szakpolitikákkal kapcsolatos iránymutatásokról.

5. A KERESKEDELMET TÁMOGATÓ SEGÉLY A MILLENNIUMI FEJLESZTÉSI CÉLOK SZOLGÁLATÁBAN

Az EU az első a fejlett országok közül, amely a kereskedelmet támogató segélyre irányuló stratégiát¹⁵ alakított ki. Igen fontos lépés ez, amely lehetővé teszi az Unió számára, hogy az érintett területen a maga számára kitűzött pénzügyi célkitűzéseket elérje, és konkrétan alkalmazza a segélyezés hatékonyságának elveit.

Az Unió kötelezettséget vállalt arra, hogy 2010-ig évente összesen 2 milliárd eurót – amelyből 1 milliárd a Közösségtől, 1 milliárd a tagállamoktól származik – szentel a kereskedelemnek nyújtott pénzügyi segítségre, valamint arra, hogy a többi területen (termelési kapacitás, infrastruktúra) fokozza az általa nyújtott segítséget. Az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országai elsőbbséget élveznek sajátos helyzetükből fakadóan és az Unióval most folyó tárgyalások tárgyát képező gazdasági partnerségi megállapodásokkal járó sajátos kihívások miatt: a kereskedelemnek nyújtott technikai segítség 50%-át kapják majd az AKCS-országok.

A pénzügyi dimenzió túl a stratégia másik fontos pillérét a hatékonyság elvei képezik, különösen az, hogy a partnerországok magukénak érezzék azokat és hozzájuk igazodjanak.

Ugyan e stratégiát csak nemrégiben fogadták el, azonban a Bizottság nyomon követési jelentése biztató, de ellentmondásos eredményeket mutat.

A kereskedelmet támogató segélyt immár integrálták az Unió fejlesztési együttműködésébe. Összegét tekintve a tagállamok által a kereskedelemhez nyújtott technikai segítség 2006-ban 641 millió eurót tett ki, ehhez adódik hozzá a 941 millió eurónyi közösségi segély, amely a teljes összeg csaknem 60%-ának felel meg. A Közösség tehát gyakorlatilag máris teljesíti az évi 1 milliárd EUR összeg elérésére irányuló kötelezettségvállalását. Ami a tagállamokat illeti, a tervezett összesen egymilliárd EUR eléréséhez 2010-ig 56%-kal kell emelniük az általuk nyújtott technikai segítséget. Elérhető célkitűzés ez, de folyamatos erőfeszítést feltételez.

Az Unió által a világkereskedelem támogatására nyújtott segítség (amely a kereskedelemmel, a termelési kapacitással és az infrastruktúrával kapcsolatosan nyújtott technikai segítséget foglalja magában) számottevő mértékben emelkedett, és 2006-ban elérte a 7,279 milliárd eurót.

Az előrejelzésekkel kapcsolatban azonban nyugtalanító, hogy csupán 6 tagállam terjesztett be az általuk a kereskedelemnek nyújtott technikai segítség 2010-ig történő emeléséről szóló előrejelzéseket, és egyikük sem tudja megerősíteni azt, hogy az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országainak nyújtott támogatás 50%-kal történő emelésére irányuló

---

¹⁵ Európai Unió Tanácsa, 13070/07. dokumentum, 2007. október 11.

célkitűzés megvalósítható-e. A 10. EFA regionális programjai alkalmat szolgáltatnak a tagállamok számára, hogy ezt a közösségi segélyeket kiegészítő segítségnyújtásukról szóló előrejelzéseik elkészítésével megtegyék.

Ami a kereskedelmet támogató segítségnyújtás minőségét illeti, a nyomon követési jelentés rámutatott, hogy megvan az együttműködés és a kiegészítő jelleg irányába mutató fejlődés iránti szándék. Kilenc tagállam már elkezdte a kereskedelem helyzetének közös elemzését, és közülük heten beléptek a közös tervezés folyamatába. Hat tagállam és a Bizottság, amelyek együttesen a kereskedelmet támogató segély 83%-át képviselik, a Tanács ajánlásainak¹⁶ nagy részét már végrehajtották.

A Tanácsot felkérték, hogy a tagállamoknak tanácsolja az erőfeszítéseik jelenlegi szinten tartását és a technikai segítségnyújtásuk együttes fokozását oly módon, hogy 2010-re a pénzügyi célkitűzéseknek megfelelően elérjék a 2006-oshoz képest 56%-kal magasabb értéket, valamint fokozzák az európai segélyek egymást kiegészítő jellegét és minőségét célzó, már folyamatban lévő erőfeszítéseiket.

A Bizottság a tagállamokat nagyszabású, a kereskedelemösztönző támogatások előrejelzését célzó erőfeszítésre kéri, mégpedig az afrikai, karib-tengeri és csendes-óceáni térség országaira vonatkozóan, valamint arra, hogy hozzá csatlakozva az év végéig állítsák össze az „európai kereskedelemösztönző csomagok”-at, és állítsák fel a gazdasági partnerségi megállapodást és – amennyiben azt az érintett AKCS-régiók kívánják – a regionális integráció folyamatát támogató regionális alapokat.

6. ÖSSZEFOGLALÁS – ÚJ LENDÜLETRE VAN SZÜKSÉG

Kérjük a Tanácsot és a Tanács keretében üléselő tagállamokat, hogy csatlakozzanak a fentiekben előadott javaslatokhoz annak érdekében, hogy pénzügyi kötelezettségvállalásaikat megerősítsék és betartsák, segélykezelési eljárásaikat mélyreható átalakításnak vessék alá, valamint a politikák fejlesztési célú koherenciája elvének alkalmazásával javítsák az európai szakpolitikák és a millenniumi fejlesztési célok elérésére irányuló erőfeszítések közötti együttműködést.

A millenniumi fejlesztési célok eléréséhez a segélyek összegén és hatékonyságán túl szükség van konkrét cselekvésekre is az oktatás, az egészségügy, a környezetvédelem, a vízellátás, a mezőgazdaság, a növekedés és az infrastruktúra területén. Ez az a feladat, amit a millenniumi fejlesztési célok afrikai megvalósulásával foglalkozó magas szintű munkacsoport magának célul tűzött. Ez a célja a „cselekvési felhívás” kezdeményezésnek is. Égető szükség van a millenniumi fejlesztési célok terén az előrelépésre, ez indokolja a kezdeményezéseket, amelyekhez cselekvési menetrendre van szükség, hogy közös európai választ eredményezzenek. Felkérjük az Európai Tanácsot, a fejlesztési politikákról az európai kutatási projekt keretében folyó munkákat figyelembe véve¹⁷ támogassa ennek létrejöttét. Ezzel

¹⁶ A segélyezési stratégia hatékonyságának elvei közé tartoznak: az ország igényeinek felmérésére szolgáló mechanizmusok, a kereskedelemnek a fejlesztési és együttműködési stratégiába történő integrálása, a fenntarthatóság kérdésének figyelembe vétele, az elemzés, tervezés, az együttes finanszírozás.

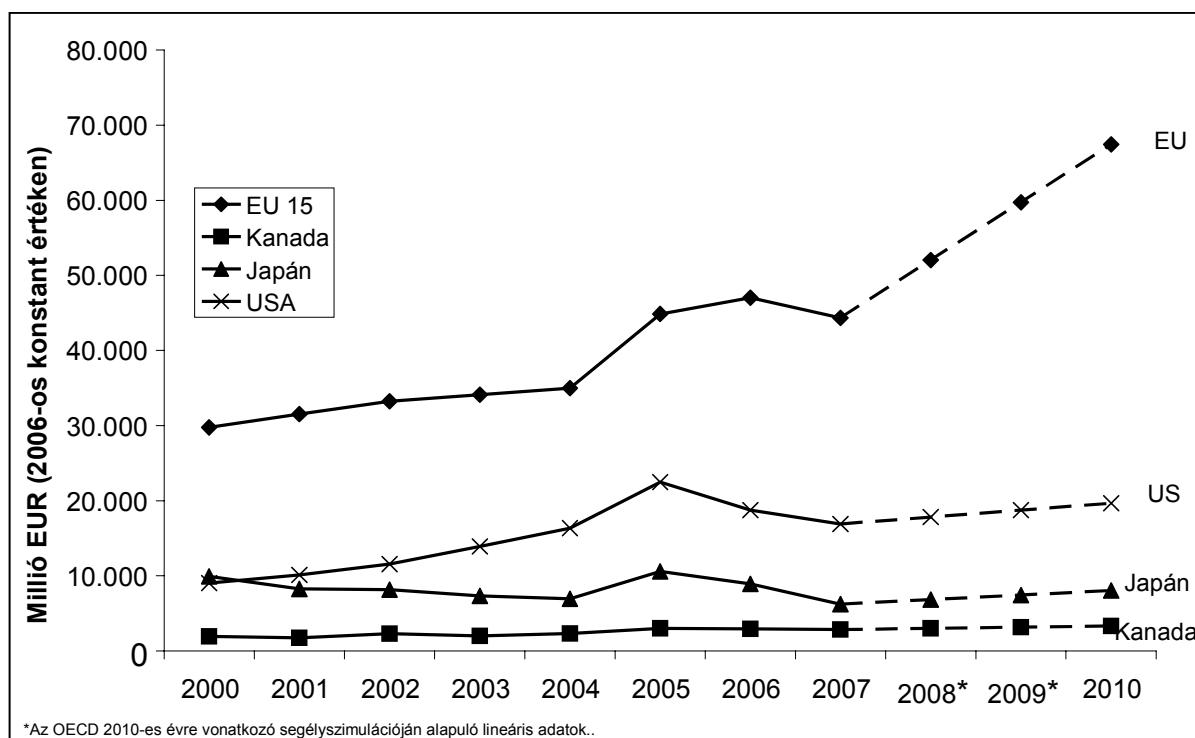
¹⁷ GAERC, 2006.4.11. „Üdvözlök a Bizottság javaslatát egy fejlesztési kérdésekkel foglalkozó európai fejlesztéskutatási központ-hálózat kialakításának támogatására, és várakozással tekintenek e kezdeményezés további kidolgozása elé.”

összefüggésben a Bizottság a millenniumi fejlesztési célokra összpontosító első dokumentumot az Európai Tanács júniusi ülésének rendelkezésére kívánja bocsátani.

Elengedhetetlenül fontosak ezek az erőfeszítések. Azonban e javaslatok mindössze csak gyakorlati nyelvre ültetett megfelelői a 2005-ben már megtett kötelezettségvállalásoknak. A millenniumi fejlesztési célokat komolyan venni azt is jelenti, hogy a jövő felé kell tekinteni és két fő tényt kell szem előtt tartani. Egyfelől azt, hogy a célkitűzések elérése önmagában nem végcél, hiszen a szegénység 2015-re csak a felével csökken; másfelől pedig azt, hogy a 8 éve kitűzött célok elérését jelentős új kihívások nehezítik, így például az éghajlatváltozás, a demográfia alakulása, a pénzügyi piacok instabil volta, az adórendszerek, valamint a természeti erőforrások és a környezet leépülése.

Mindez erőfeszítései megkésztetésére kell, hogy serkentse az Uniót azért, hogy elérhesse az ön maga számára kitűzött pénzügyi és politikai célkitűzéseit, és hogy a többi donort is arra sarkallja, hogy felvállalják a fejlesztés érdekében tett erőfeszítésekből az őket illető részt.

1. ábra: Globális segélyáramlás a 2000 és 2010 közötti időszakban (millió euróban, 2006-os konstans értéken)

Forrás: Az Európai Bizottság által OECD/DAC adatok alapján végzett számítások

Az EU hivatalos fejlesztési segélyének (ODA) alakulása 2004–2007 között – a 2008–2010 időszakra becsült ODA adatok

	2004		2005		2006		2007		2008		2009		2010	
	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában	ODA millió euróban	ODA a GNI %-ában
Ausztria	546	0,23	1.266	0,52	1.193	0,47	1.313	0,49	933	0,33	970	0,33	1.552	0,51
Belgium	1.178	0,41	1.580	0,53	1.576	0,50	1.427	0,43	1751	0,50	2191	0,60	2.669	0,70
Bulgária	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	1	0,00	16	0,06	33	0,10	51	0,14	68	0,17
Ciprus	4	0,03	12	0,09	21	0,15	18	0,12	21	0,13	24	0,14	28	0,15
Cseh Köztársaság	87	0,11	109	0,11	128	0,12	131	0,11	134	0,10	144	0,10	155	0,10
Dánia	1.639	0,85	1.697	0,81	1.782	0,80	1.872	0,81	1932	0,80	2014	0,80	2.109	0,80
Észtország	4	0,04	8	0,07	12	0,09	17	0,12	23	0,14	29	0,15	35	0,16
Finnország	547	0,37	726	0,46	664	0,40	711	0,40	838	0,44	956	0,48	1.067	0,51
Franciaország	6.820	0,41	8.067	0,47	8.446	0,47	7.261	0,39	8772	0,45	9791	0,48	10.810	0,51
Németország	6.064	0,28	8.112	0,36	8.314	0,36	8.961	0,37	10567	0,42	12183	0,46	13.798	0,51
Görögország	258	0,16	309	0,17	338	0,17	366	0,16	603	0,25	839	0,32	1.076	0,39
Magyarország	56	0,07	80	0,10	119	0,13	66	0,07	69	0,07	130	0,13	182	0,17
Írország	489	0,39	578	0,42	814	0,54	869	0,54	913	0,54	1036	0,58	1.139	0,60
Olaszország	1.982	0,15	4.096	0,29	2.901	0,20	2.870	0,19	5235	0,33	6905	0,42	8.706	0,51
Lettország	7	0,06	8	0,07	10	0,06	12	0,06	13	0,06	16	0,06	20	0,07
Litvánia	8	0,04	12	0,06	18	0,08	30	0,11	37	0,12	49	0,14	67	0,17
Luxemburg	190	0,83	206	0,86	232	0,84	266	0,90	299	0,91	326	0,92	358	0,93
Málta	8	0,18	8	0,18	7	0,15	8	0,15	9	0,17	10	0,17	10	0,17
Hollandia	3.384	0,73	4.116	0,82	4.344	0,81	4.540	0,81	4754	0,80	5072	0,81	5.245	0,80
Lengyelország	95	0,05	165	0,07	239	0,09	260	0,09	340	0,10	517	0,14	679	0,17
Portugália	830	0,63	303	0,21	315	0,21	294	0,19	495	0,30	697	0,41	898	0,51
Románia	n. a.	n. a.	n. a.	n. a.	3	0,00	80	0,07	136	0,12	191	0,15	247	0,17
Szlovák Köztársaság	23	0,07	45	0,12	44	0,10	49	0,09	73	0,12	97	0,15	120	0,17
Szlovénia	25	0,10	29	0,10	35	0,12	40	0,12	54	0,15	61	0,16	69	0,17
Spanyolország	1.962	0,24	2.428	0,27	3.039	0,32	4.196	0,41	5422	0,50	6149	0,54	7.218	0,60
Svédország	2.191	0,78	2.706	0,94	3.151	1,02	3.166	0,93	3539	1,00	3709	1,00	3.875	1,00

Egyesült Királyság	6.339	0,36	8.666	0,47	9.932	0,51	7.247	0,36	8554	0,44	10006	0,49	12.232	0,56
EU 15 összesen	34.418	0,35	44.857	0,44	47.040	0,43	45.361	0,40	54605	0,47	62845	0,51	72.752	0,57
EU 10/12 összesen	316	0,07	479	0,08	637	0,09	726	0,09	942	0,10	1319	0,13	1.681	0,16
EU 25/27 összesen	34.735	0,33	45.336	0,41	47.676	0,41	46.087	0,38	55547	0,44	64164	0,49	74.432	0,54

EU 25/27 ODA USD-ben	43.156	56.344	59.839	63.090
-----------------------------	--------	--------	--------	--------

Források: 2004–2006-ra vonatkozóan: OECD/DAC.. 2007-re vonatkozóan: a tagállamok által a bizottságnak vagy a DAC-nak szolgáltatott adatokon alapuló bizottsági adatok.

A sötét mezőkben a tagállamok által szolgáltatott adatok, a világoszöld mezőkben pedig bizottsági vagy szimuláció útján kapott adatok vannak feltüntetve. Az ODA a jelenlegi árakon szerepel.